

Metronet*

Metronet telekomunikacije d.d.
Ulica grada Vukovara 269d
HR-10000 Zagreb
T + 385 1 6327 000
F + 385 1 6327 011
W www.metronet.hr

**HRVATSKA AGENCIJA ZA POŠTU
I ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJE**

Jurišićeva 13
10 000 Zagreb

U Zagrebu, 16.07.2012. godine

PREDMET: JAVNA RASPRAVA– Prijedlog Pravilnika o prenosivosti broja

PODNEŠAK METRONETA

I Dana 13.06.2012. godine Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije (dalje u tekstu: Hakom) obavila je javnu raspravu o prijedlogu Pravilnika o prenosivosti broja (dalje u tekstu: Prijedlog Pravilnika) sve u cilju kako bi se postojeći Pravilnik o prenosivosti broja (NN br. 42/09, 62/11) uskladio s izmjenama Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11), prilagodio procedurama u svrhu izbjegavanja poteškoća koje su se javljale u praksi, odnosno radi nomotehničkih usklada.

Metronet telekomunikacije d.d. (dalje u tekstu: Metronet) uvodno pozdravlja aktivnost regulatora u donošenju predmetnog podzakonskog propisa, primarno radi poboljšanja postojećih aktivnosti- procesa u postupku prijenosa broja.

II U nastavku podneska Metronet iznosi komentare i dodatne prijedloge na predložene izmjene pojedinih odredbi Prijedloga Pravilnika po numeraciji članaka, kako slijedi:

Članak 3. stavak 1.

Obveza korištenja CABP-a provediva samo za primarnu numeraciju Operatora, ali ne i korisnika koji su brojeve zakupili izravno od Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije, npr. NTH media.

Članak 4.

stavak 5.

Metronet ističe kako je nejasan smisao ove odredbe koji se odnosi na obvezu davatelja broja za dostavom dodatnog izvještaja o realizaciji zahtjeva primatelju broja, obzirom se cjelokupni postupak prijenosa broja prati i realizira preko CABP-a. Stoga Metronet radi racionalizacije postupka predlaže brisanje ove odredbe. Dodatno Metronet ističe da nije točno precizirano da li se radi o dnevnoj (u kom slučaju bi primatelj broja trebao svakodnevno trebao slati zahtjeve davatelju broja), tjednoj ili mjesečnoj obvezi dostave izvješća ? Primjerice dostava izvješća na

Metronet telekomunikacije d.d., poslovna banka 2340009-1110181822; Privredna banka Zagreb d.d.; MB: 1942425; OIB: 23269006802 Nadzorni odbor: T. Matić - predsjednik, P. Barišić, M. Čiček, D. Kopljar, J. Pehar, A. Ramljak, B. Škegro; Uprava: Ž. Lukač- predsjednik, S. Katinić, D. Rukavina, Z. Vrdoljak; RegistarSKI sud: Trgovački sud u Zagrebu; MBS: 080523351; Temeljni kapital: 75.062.800,00 kn, uplaćen u cijelosti; Ukupan broj dionica: 750.628; Nominalni iznos jedne dionice: 100,00 kn.

kraju mjeseca specificiranog po danima. Također potrebno je izričito naznačiti da li se obveza odnosi na sve zaprimljene zahtjeve i njihove trenutne statuse (otvoreni, odgođeni, odbijeni) ili samo o realiziranim zahtjevima?

stavak 6.

Metronet predlaže u predmetnoj odredbi specificirati rok povrata prenesenog broja koji je izvan uporabe, na način da se povrat prenesenog broja operatoru korisniku izvršava krajem mjeseca unutar 60 dana od izvršenog prijenosa broja, u kojem periodu bi krajnji korisnik u dogovoru s operatorom donio odluku o suvišnoj numeraciji.

Članak 8. stavak 1.

Metronet koristi *Query on Release (QoR)* za interkonekciju prema lokalnim centralama Hrvatskog telekoma d.d. (dalje u tekstu: HT) za interno portanje numeracije unutar HT-a jer je to trenutno najpouzdaniji način usmjeravanja prema numeraciji koja se nalazi na lokalnim centralama. U slučaju primjene *All Call Query (ACQ)*, Metronet ističe kako bi došlo do znatne degradacije usluge, brojevi bi postali znatno nedostupniji zbog interne migracije numeracije u HT mreži. Stoga Metronet predlaže radi zaštite krajnjih korisnika prihvaćanje ovdje iznesenog prijedloga za primjenom *QoR*.

Metronet ističe da je usmjeravanje poziva već dulje vrijeme otežano zbog neažurnosti HT-a u razduživanju Zahtjeva za prijenos broja (dalje u tekstu: Zahtjev), a na što je Metronet upozorio u postupku koji se vodi pred Naslovnim tijelom pod poslovnim brojem: Klasa: UP-I-344-07/11-01-04, Urbroj: 376-09/ŽK-11-02 (IM).

Članak 11. stavak 8. - korištenje obrasca za prijenos broja (dalje u tekstu: NP obrazac) iz Dodatka 2 u slučaju prijenosa broja vezanog za veleprodajnu uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji (dalje u tekstu: ULL) ili veleprodajnu uslugu širokopojsnog pristupa (dalje u tekstu: BSA)

Metronet upućuje na omašku u tekstu ovog stavka, stoga bi umjesto pozivanja na članak 16. trebao bi biti naveden članak 17. Pravilnika.

Metronet ističe kako je nejasno u kojim situacijama bi se trebao ispunjavati NP obrazac iz Dodatka 1 Prijedloga Pravilnika, a u kojim slučajevima NP obrazac iz Dodatka 2, s obzirom da oba obrasca imaju predviđena mjesta za označavanje povezanosti prijenosa broja s realizacijom ULL/BSA usluge. Obrazac iz Dodatka 2 sadrži identične oznake (polja) kao i obrazac u Dodatku 1, samo što su iz Dodatka 2 izbačena polja vezana za usluge koje se raskidaju prijenosom broja (IP TV, Internet, govorna i/ili pristup mreži) te je promijenjen naziv obrasca. Ukoliko je cilj uvođenja novog NP obrasca bio usklađivanje datuma prijenosa broja s realizacijom veleprodajne usluge (i s time i gašenje postojećih usluga od operatora davatelja), tada se isti učinak može postići i ispunjavanjem postojećeg obrasca s označenim poljima za povezanost prijenosa broja s realizacijom ULL/BSA usluge, a kao što se i do sada primjenjivalo. S obzirom na navedeno Metronet predlaže izbrisati Dodatak 2 iz Prijedloga Pravilnika i na odgovarajući način izmijeniti stavak 8. članak 11. Prijedloga Pravilnika.

Nadalje, ispunjavanje različitih NP obrazaca ovisno o načinu realizacije usluge (optika, ULL, BSA, i dr.) može dovesti do dodatnih administrativnih troškova. Naime, kod inicijalnog ispunjavanja NP dokumentacije nije moguće uvijek znati putem kojeg načina pristupa će se realizirati tražena usluga krajnjem korisniku, da li direktnim pristupom (najčešće optika) ili korištenjem neke veleprodajne usluge HT-a. Primjerice, inicijalno je s korisnikom ugovorena realizacija putem ULL usluge, a u postupku se ispostavi da ULL usluga nije dostupna, što znači da će se u tom slučaju primijeniti alternativni načini realizacije. Navedeno iziskuje ispunjavanje novog NP obrasca, produljenje postupka prijenosa broja (ispunjavanje obrasca, slanje korisniku, čekanje da korisnik potpiše i pošalje nama, dodatna obrada novog obrasca) i nepotrebno opterećivanje krajnjeg korisnika s dodatnom dokumentacijom.

Članak 12.

Metronet pozdravlja izmjenu predmetne odredbe, u dijelu u kojem je brisana odredba o obveznoj dostavi na uvid računa za elektroničke komunikacijske usluge jer svako smanjenje obvezne dokumentacije olakšava administrativnu obradu.

U odnosu na stavak 3. predmetnog članka, Metronet ističe kako je isti potrebno proširiti dodatnim tekstom (naznačeno kosim slovima) kako slijedi:

„Ukoliko je podnositelj zahtjeva za prijenos broja pravna osoba, identifikacija se obavlja pomoću preslike izvotka iz sudskog registra ili drugog odgovarajućeg dokumenta kojim se dokazuje status pravnog subjekta *i osobe ovlaštene za zastupanje pravnog subjekta* (npr. odluke o imenovanju nadležnih državnih tijela). „

Metronet obrazlaže kako je navedena izmjena nužna, kako bi operatori na nedvojen način bili upoznati sa osobom o ovlaštenom za zastupanje pravne osobe, kao ovlaštenog potpisnika Zahtjeva.

Članak 13. stavak 3.

Metronet predlaže da nepravilno popunjeni Zahtjev (nepotpuno ili pogrešno) u elektroničkom obliku (CABP) bude pretpostavka za odbijanje Zahtjeva, uz obvezno navođenje **svih faktora** koji onemogućuju prijenos broja u zatraženom terminu.

Naime, ovim prijedlogom Metroneta, a obzirom na dosad uočene pojavnosti, ubrzao bi se postupak prijena broja jer u tom slučaju nema potrebe za napuštanjem postojećeg nepravilnog Zahtjeva (a što predstavlja dodatni rok od minimalno 2 dana za provedbu).

U slučaju prihvata Metronetovog prijedloga, potrebno je od strane Hakoma izmijeniti funkcionalnosti CABP-a, na način da se predvidi dodatno polje za opis razloga odbijanja Zahtjeva tj. navođenje svih faktora koji onemogućuju prijenos broja (npr. brojeve koji nedostaju - netphone, pogrešan vlasnik broja).

Metronet ovaj prijedlog smatra opravdanim, budući da u dosadašnjoj praksi ispravak Zahtjeva podrazumijeva vremenski gubitak u procesu od nekoliko dana. Na navedeno se nadovezuje primjerice odgoda prijena broja radi postojanja ugovorne obveze u odnosu na taj korigirani zahtjev. Praktično (računajući od prvobitno postavljenog Zahtjeva) radi se o predugačkom vremenskom periodu za finalizaciju prijena broja. U slučaju odbijanja Zahtjeva koji je nepravilno popunjen, Metronet navodi da bi vremenski gubitak u postupku prijena broja iznosio oko 3 radna dana što je prihvatljivo.

Dodavanje polja za opis razloga odbijanja Zahtjeva, uz obvezu navođenja **svih faktora**, utjecalo bi na transparentnost postupka bez potrebe slanja dodatnih upita operatoru davatelju broja, primjerice o numeraciji koja nedostaje na Zahtjevu.

Članak 17. stavak 1.

Nastavno na prethodno izneseno u odnosu na članaka 13. stavak 3. prijedloga Pravilnika, nepravilno ispunjeni Zahtjev trebao bi biti pretpostavka odbijanja istog.

Članak 14. stavak 1.

Metronet ovdje napominje da je citirana odredba u kontradikciji sa slučajem prijena broja vezanog za neku ULL/BSA uslugu. U tom slučaju zahtjev za prijenos broja je vezan za ULL/BSA rokove koji mogu biti i dulji od 5 radnih dana, odnosno do 15 radnih dana. Primjerice rok za realizaciju pojedinačnog zahtjeva za širokopojasni pristup (u slučaju da krajnji korisnik u trenutku podnošenja zahtjeva ne koristi širokopojasni pristup) iznosi 15 radnih dana. Stoga je citiranu odredbu potrebno dodatno korigirati uvažavajući odredbu članka 11. stavka 8. Prijedloga Pravilnika.

Metronet predlaže izmjenu predmetnog stavka kako slijedi:

„ Postupak prijena broja u nepokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži ne može trajati dulje od 5 radnih dana od kada je davatelj broja zaprimio Zahtjev za prijenos broja, *osim u slučajevima opisanim u članku 11. stavku 8. ovog Pravilnika.*“

Članak 18.**stavak 1.**

Metronet upućuje na omašku u tekstu stavka 1. točke c), stoga bi umjesto pozivanja na članke 13. i 14., trebali biti navedeni članci 14. i 15. Pravilnika.

Metronet predlaže da postojanje nepodmirenih, a dospjelih dugovanja i nadalje ostane pretpostavka za odbijanje Zahtjeva, obzirom da je riječ o snažnom mehanizmu u sprečavanju gomilanja dugovanja, a time podredno i prijevornog postupanja prema pružateljima usluga, te u slučaju usluga s dodanom vrijednošću prema krajnjem korisniku.

U obrazloženju Prijedloga Pravilnika regulator obrazlaže brisanje citirane odredbe činjenicom da operatori imaju različite zakonske mogućnosti u naplati dugovanja. Međutim naplata dugovanja kroz primjerice ovršni postupak: podrazumijeva predujmljivanje troškova ovršnog postupka od strane ovrhovoditelja (u tom slučaju operatora), kroz značajno duže razdoblje, te značajno veći rizik i drastično lošiji rezultat naplate dugovanja. Posljedično, operatori će zbog povećanja nenaplaćenog potraživanja morati povećati rezervacije, odnosno troškove, a koje dovode do slabijih poslovnih rezultata.

Međutim regulator u obrazloženju ne daje odgovor na pitanje: što sa prevencijom i zaštitom operatora od prijave kako vlastitih korisnika, tako i zaštitom drugih telekom operatora od prelaska fizičkih i pravnih osoba na novog pružatelja usluga, a da prethodnom nisu podmirili dugovanje, a ne planiraju ih očito podmiriti niti novom operatoru.

Posebna situacija odnosi se na trgovačka društava bez imovine na kojoj bi se mogla provesti ovrha, s posebnim naglaskom na davatelje usluga s dodanom vrijednosti, koji prijenosom brojeva sa operatora na operatora bez ikakvih posljedica neće trebati plaćati usluge koje koriste.

U vrijeme kada se po prijedlogu izvršne vlasti nastoji Zakonom o fiskalnoj odgovornosti, te uskoro Zakonom o financijskoj odgovornosti uvesti red na tržištu i povećati financijska odgovornost poslovnih subjekata, omogućavanjem promjene operatora bez podmirjenja dugovanja ranijem operatoru, unosi se nesigurnost i otežava se poslovanje operatora. Na razini države, posljedično će se značajno povećati broj ovršnih postupaka. U situaciji kada regulator ima mogućnost zaštitnog mehanizma i osiguranja potraživanja operatora kroz odredbe Prijedloga Pravilnika, upućivanje regulatora na „različite zakonske mogućnosti naplate dugovanja“ s upitnim ishodom u cijelosti je nesvrshodno.

Članak 19. stavak 4.

Metronet predlaže proširiti tekst iz stavka 4. kako slijedi:

„ U slučaju iz stavka 3. ovog članka, inspektor elektroničkih komunikacija obavezan je *u roku 15 dana od zaprimanja prijave*, utvrditi je li došlo do kršenja ovog Pravilnika.“

Obzirom da je i prema važećoj odredbi članka 7. stavka 3. Pravilnika definiran rok za rješavanje pisanog prigovora od strane Agencije, Metronet smatra opravdanim u tekst Prijedloga Pravilnika unijeti istovrsni krajnji rok za rješavanje prijave. Metronet ističe da su operatori u realizaciji usluge vezani za terminske planove ili u slučaju postupka javne nabave usluga se mora realizirati u točno propisanom roku. Obzirom da člankom 19. Prijedloga Pravilnika nije propisan rok za rješavanje prijave primatelja broja, odnosno krajnjeg korisnika, tim se daju široke ovlasti inspektoru elektroničkih komunikacija, a primatelj broja suočen je s pravnom nesigurnošću i činjenicom nepoštivanja terminskih planova, što posljedično može značiti gubitak krajnjeg korisnika.

Članak 21. stavak 4.

Metronet pozdravlja prijedlog odredbe kojom je propisana isplata naknade primatelju broja u slučaju preuranjenog/zakašnjelog prijenosa broja od strane davatelja broja. Metronet ističe kako se često susreće sa situacijama kašnjenja prijenosa brojeva, a zbog čega kasne uključenja usluga odnosno dolazi do nepoštivanja

terminskih planova. Navedeno ugrožava poslovni ugled Metroneta i povećava broj otkazanih uključenja zbog kašnjenja realizacije, što izravno utječe na smanjenje prihoda Metroneta. Upravo radi opisanih posljedica za operatora primatelja broja radi nepoštivanja rokova u prijenosu broja, Metronet smatra da bi iznos naknade trebao iznositi 500,00 kn za svaki radni dan preuranjenog/zakašnjelog prijenosa broja. Predloženi iznos naknade odgovara naknadama za zakašnjenje propisanim u Standardnoj ponudi HT-a za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa (npr. članak 8.2.2. Naknada za zakašnjenje u realizaciji zahtjeva za pristupni kapacitet).

Dodatno Metronet moli pojašnjenje da li obveza isplate naknade nastaje u trenutku postavljanja zahtjeva od strane operatora primatelja broja ili se obračun producira automatski iz CADB-a?

Članak 23.

Metronet se u cijelosti protivi odredbama predmetnog članka kojima se i operatorima nepokretne elektroničke komunikacijske mreže nameće obveza obavještanja krajnjeg korisnika o činjenici da je pozivani broj prenesen u mrežu drugog operatora, iz razloga kako slijedi:

A) Metronet u svim svojim govornim tarifama ima istu cijenu poziva prema destinacijama unutar Metronetove mreže i prema svim ostalim nepokretnim mrežama, stoga nema opravdanog razloga za implementaciju navedenih poruka/niti zvučnog signala u slučaju poziva prema nepokretnim destinacijama. Dodatno, čak i kada bi Metronet imao tarife s različitom cijenom poziva prema nepokretnim odredištima, ovisno o odredišnom operatoru, korisniku ponovno ne bi informacija o prenesenom broju ništa značila jer nepokretne destinacije, neovisno o odredišnoj mreži, sve dijele isti pozivni broj koji se jedino razlikuje u ovisnosti o geografskoj lokaciji broja u odnosu na županiju u kojoj se nalazi (npr. Zagreb 1, Osijek 31, itd.), a ne u ovisnosti o operatoru kojem je primarno dodijeljen taj broj. Ova odredba je osnovana samo za pozive prema pokretnim mrežama, gdje svaka mreža ima svoj pozivni broj, no opet samo u tarifama u kojima je različita cijena poziva u odnosu na mrežu u kojoj se nalazi broj (npr. različita cijena prema VIPnetu i prema Tele 2).

B) Dodatno, za neke mobilne mreže ne primjenjuje se niti ACQ niti QoR metoda već se sav promet za isti mobilni prefiks usmjerava u mrežu mobilnog operatora kome je primarno dodijeljena numeracija s određenim mobilnim prefiksom bez obzira da li je broj prenesen u neku drugu mobilnu mrežu. Tako je dogovoreno s pojedinim mobilnim operatorima što je u skladu s Pravilnikom, pa nije jasno tko je dužan implementirati ovu funkcionalnost jer Metronet nema uvid u prijenos brojeva između mobilnih operatora.

C) Nastavno na gore navedene razloge radi kojih je predmetna odredba neprimjenjiva za operatore nepokretne mreže, Metronet ističe kako bi automatska aktivacija usluge svim korisnicima, odnosno naknadno isključenje iste po pojedinačnom zahtjevu, samo dodatno ometalo krajnje korisnike u korištenju Metronetovih govornih usluga. Primjerice, korisnicima će biti nelagodno svaki puta čuti dodatan zvučni ton.

D) Ovdje je potrebno sagledati i troškovni element uvođenja obveze, budući da se radi o značajnoj investiciji, jer je činjenica je da trošak realizacije te usluge nije predviđen poslovnim planom operatora za 2012. godinu. Metronet ističe kako implementacija usluge u roku od 6 mjeseci od stupanja Pravilnika na snagu predstavlja prekratak rok iz razloga što trenutno Metronet niti nema informaciju koji proizvođač opreme može ispuniti takav zahtjev, a da se istovremeno zadrže sve ostale komponente govorne platforme čime bi se minimizirao trošak takve neplanirane investicije, te zaštitila postojeća investicija. Za očekivati je da će proces pronalaska i instalacija odgovarajućeg sustava potrajati minimalno 12 mjeseci od trenutka stupanja na snagu novog Pravilnika, ako ne i znatno duže od navedenog.

Metronet ovdje ukazuje da je člankom 5. stavkom 2. Zakon o elektroničkim komunikacijama (dalje u tekstu: ZEK) propisano da je Agencija pri obavljanju regulatornih poslova propisanih zakonom obvezna poduzimati sve primjerene mjere primjenjujući između ostalog načelo razmjernosti i objektivnosti. Sumirajući sve prethodno navedeno vezano za novu obvezu operatora, Metronet opetovano napominje kako predmetna usluga opravdana samo za operatore pokretne mreže, dok je u cijelosti nesvršishodna za operatore nepokretne mreže. Imajući na umu da takva odredba iziskuje od operatora nepokretne mreže i dodatna ulaganja u investicije, Metronet smatra kako se takvom obvezom narušava zakonsko načelo razmjernosti i svrsishodnosti.

Podredno, ukoliko Naslov ne prihvati prijedlog Metroneta za brisanjem obveze usluge obavještanja u odnosu na operatore nepokretne mreže, u tom slučaju Metronet predlaže da se obveza pružanja obavijesti o prenesenom

broju odnosi samo na govorne tarife u kojima je različita cijena poziva u ovisnosti o odredišnoj mreži, kao i da se ostavi mogućnost korisnicima koji žele koristiti predmetnu uslugu, da istu ručno aktiviraju.

U odnosu na obvezu iz stavka 10. predmetnog članka, odnosno odgovarajuću primjenu odredbi o obvezi obavještanja korisnika o prijenosu broja na situaciju kada krajnji korisnik uz zadržavanje postojećeg broja mijenja tarifu u okviru koje mu je cijena poziva prema brojevima unutar iste mreže različita od cijene poziva prema brojevima unutar odabrane tarife, Metronet ističe kako je navedena obveza u cijelosti nepotrebna i predlaže brisati navedeni stavak. Naime pri promjeni tarife, a koja promjena je rezultat zahtjeva samog krajnjeg korisnika isti je, a sukladno obvezama iz zakona i odgovarajućeg podzakonskog propisa, pravovremeno i na prikladan način obaviješten o cijenama poziva u okviru nove tarife kao i datumu aktivacije te nove tarife. Dodatno obavještanje krajnjeg korisnika (iz same odredbe nije razvidno u kojem vremenskom periodu se isti obavještava) o činjenici primjene drugačijih cijena poziva u novoj tarifi, i situaciji kada je korisnik sa istima već upoznat, u cijelosti je nesvršishodno.

Članak 24.

stavak 1.

Predloženom odredbom izmijenjen je postojeći **način obračuna naknade u postupku prijenosa broja**, tako da sada iz predloženog teksta nije razvidno pomoću kojih parametra će se izračunati konačni iznos naknade? Naime, brisan je dio teksta važećeg Pravilnika: **razmjerno broju dana koliko je preneseni broj bio u mreži primatelja broja**, stoga iz prijedloga ove odredbe proizlazi da operator primarne dodjele ima pravo obračunati uporabu broja za cijeli godišnji period, iako je broj kasnije prenesen iz mreže primatelja broja u mrežu već trećeg operatora. U tom slučaju plaćanje iznosa naknade u postupku prijenosa broja i za razdoblje u kojem se preneseni broj više ne nalazi u mreži primatelja broja, podrazumijeva obvezu za primatelja broja iako pravni osnov naplate tražbine više ne postoji. Sukladno navedenom takva odredba protivna je načelnima obveznog prava o jednakoj vrijednosti činidbi.

Radi pojednostavljenja postupka naplate i praćenja migracije numeracije Metronet predlaže stavak 1. izmijeniti na sljedeći način:

„ Primatelj broja će Agenciji plaćati godišnju naknadu za sve primarno dodijeljene brojeve i brojeve prenesene u njegovu mrežu proporcionalno vremenu korištenja istih tijekom obračunske godine. Agencija će na osnovu podataka iz CABP-a operatorima dostavljati obračun troškova korištenja numeracije“

stavak 2.

Metronet pozdravlja ukidanje naplate administrativnih troškova - naknade od 40 kn za prijenos broja (zahtjeva).

III. Zaključno u odnosu na sve navedeno, Metronet predlaže da Naslovno tijelo pri donošenju konačnog teksta Pravilnika o prenosivosti broja usvoji ovdje iznesene komentare i prijedloge Metroneta.

S poštovanjem,

Metronet telekomunikacije d.d.